

ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΥΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΤΟΜΑ

Το να χτυπήσει ένα παιδί τα δόντια του και κυρίως τα πρόσθια, είναι κάτι που μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή και δυστυχώς αυτό δε γίνεται και τόσο σπάνια. Σύμφωνα με έρευνες που πρόσφατα ανακοινώθηκαν στις ΗΠΑ, το 20% του παιδικού πληθυσμού έχει τουλάχιστον μια εμπειρία από οδοντικό τραύμα. Και απ' αυτά τα παιδιά το 70-80% κτύπησαν στην ηλικία μεταξύ 2 και 4 ετών. Ακόμα, από τα παιδιά με ιστορικό τραύματος στην ηλικία μεταξύ 8 και 10 ετών, τα αγόρια έχουν χτυπήσει τρεις φορές περισσότερο από τα κορίτσια.

Από ένα χτύπημα στην περιοχή της στοματικής κοιλότητας, μπορούμε να έχουμε πολλές εκβάσεις. Από το να μην συμβεί τίποτα το ανησυχητικό, μέχρι το δόντι (ή τα δόντια) να σπάσει, να νεκρωθεί ή να φύγει τελείως από τη θέση του. Οι συνέπειες τόσο για το παιδί όσο και για τους γονείς του από ένα τέτοιο ατύχημα είναι πράγματι πολλές, όπως πόνος, φόβος, αγωνία, ταλαιπωρία, άγχος για την οδοντιατρική αποκατάσταση. Κι ακόμα, άλλες φορές από έλλειψη ενημέρωσης, άλλες φορές από αμέλεια ή πανικό, παραλείπονται πράξεις που αν γίνονταν ίσως και να ήταν σωτήριες για κάποιο δόντι που τελικά χάνεται. Και βέβαια ο τραυματισμός μπορεί να έχει δυσάρεστες επιπτώσεις στα δόντια ή και γενικότερα στο στόμα του παιδιού. Οι συνέπειες αυτές μπορεί να είναι αισθητικές και λειτουργικές, κυρίως όταν πρόκειται για κάποιο μόνιμο δόντι, απώλεια χώρου αν είναι νεογιλό (παιδικό), τραυματισμός του μόνιμου δοντιού που βρίσκεται από κάτω και πρόκειται να ανατείλει, δυσκολία της προσθετικής αποκατάστασης κυρίως σε μικρές ηλικίες, ψυχολογικός τραυματισμός από το κενό στο στόμα, κρυμμένο χαμόγελο ή αγέλαστο πρόσωπο, κλπ. Και να προσθέσουμε τις μετακινήσεις και το κόστος θεραπείας.

Σε όλες τις περιπτώσεις χρειάζεται να επισκεφτεί το παιδί τον οδοντίατρο το ταχύτερο δυνατό (μισή έως δυο το πολύ ώρες) πηγαίνοντας βέβαια και το δόντι (ή δόντια) που έχει βγει από τη θέση του. Μετά την παρέλευση δυο ωρών και για όση επιπλέον καθυστέρηση, η πιθανότητα για τη σωτηρία του δοντιού μειώνεται σημαντικά.

Ωστόσο υπάρχουν τρόποι με τους οποίους μπορούμε να προλάβουμε ένα τέτοιο τραύμα ή τουλάχιστον να μειώσουμε τις συνέπειες του. Έτσι το πιο σημαντικό εσείς σαν γονείς, να μην χάσετε την ψυχραιμία σας, καθώς το παιδί σας είναι αυτό που έχει απόλυτη ανάγκη από τη δική σας συμπαράσταση ή παροχή άμεσης πρώτης βοήθειας.

1. Παρατηρείστε την περιοχή που έχει τραυματισθεί.
Αν υπάρχει αιμορραγία, σκουπίστε με απαλές κινήσεις με ένα καθαρό κομμάτι βαμβάκι ή ακόμα καλύτερα μια αποστειρωμένη γάζα, ώστε να έχετε ένα καθαρό οπτικό πεδίο.
2. Κοιτάξτε αν κάποιο από τα δοντάκια του παιδιού έχει σπάσει.
3. Με πολύ ελαφρές κινήσεις δοκιμάστε να δείτε αν το χτυπημένο ή τα χτυπημένα δόντια, κουνιούνται.
4. Παρατηρείστε αν η περιοχή των ούλων, γύρω από το χτυπημένο δόντι, αιμορραγεί και αν λείπει κάποιο από τα δόντια του παιδιού.
5. Παρατηρείστε τα μαλακά μέρη: χείλη, γλώσσα, μάγουλα και ούλα γύρω από την περιοχή του τραύματος αν είναι ακέραια.
6. Επικοινωνήστε αμέσως με τον οδοντίατρο και δώστε του την εικόνα του τραύματος του παιδιού σας. Αναφέρετε την ηλικία του παιδιού και αν το τραυματισμένο δόντι είναι νεογιλό (παιδικό) ή μόνιμο(το έχει αλλάξει).
Στη δυσάρεστη περίπτωση που παρατηρήσετε ότι κάποιο δόντι έχει πεταχτεί από το στόμα του παιδιού ολόκληρο (ακέραιο), μαζί με τη

ρίζα του, τότε ακολουθείστε την παρακάτω διαδικασία:

Τι θα μπορούσατε να κάνετε άμεσα, εσείς οι γονείς, στην ατυχή περίπτωση ενός τραυματισμού του παιδιού σας;

1. Ξεπλύνετε το δόντι με σκέτο, άφθονο, κρύο νερό της βρύσης
2. Ξανατοποθετείστε το δόντι στη θέση του και δώστε στο παιδί να δαγκώσει ένα κομμάτι καθαρό βαμβάκι. Αν κάτι τέτοιο είναι αδύνατον, τοποθετείστε το δόντι σε μικρό δοχείο (το οποίο να σφραγίζει καλά), μέσα σε φυσιολογικό ορό (αν είναι δυνατόν) ή φρέσκο κρύο γάλα.

Ένα παιδί μπορεί να μάθει πως να αποφύγει να τραυματιστεί, όταν κατανοήσει τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να τραυματιστεί και θελήσει να τους αποφεύγει.

Μπορεί ακόμα να μάθει τρόπους αυτοπροστασίας όταν βρεθεί αντιμέτωπο με παράγοντες ή συνθήκες που θα μπορούσαν να το τραυματίσουν (αθλητισμός, ποδήλατο, κλπ).

Τέλος, αν παρ' όλα αυτά το παιδί είναι αδύνατον να αποφύγει τους τραυματογόνους παράγοντες (π.χ. αθλητές, παιδιά με προτεταμένα τα μπροστινά τους δόντια κλπ) θα μπορούσε να μειώσει κατά πολύ μεγάλο ποσοστό τον κίνδυνο από έναν πιθανό τραυματισμό του χρησιμοποιώντας κατάλληλους προστατευτικούς νάρθηκες που γίνονται από τους Οδοντίατρους. Στην Αμερική είναι υποχρεωτικό σε όλα παιδιά που αθλούνται να φορούν τέτοιους προστατευτικούς νάρθηκες .

Συνοψίζοντας λοιπόν, το οδοντικό τραύμα στα παιδιά είναι ένα πιθανό σύμβαμα που δε θα πρέπει να πανικοβάλλει τους γονείς. Αντίθετα θα πρέπει να καθησυχάσουν το παιδί τους, που θα έχει τρομάξει και με ψυχραιμία να κάνουν τις πρώτες βοήθειες και να επικοινωνήσουν με τον οδοντίατρο. Αλλά το σημαντικότερο είναι, να μάθουν **το παιδί** με ποιους τρόπους ενδέχεται να τραυματιστεί, να του δείξουν πως μπορεί να τους αποφύγει και να το εκπαιδεύσουν να χρησιμοποιεί τους προστατευτικούς νάρθηκες, όταν παίζει ή αθλείται. Είναι άλλωστε γνωστό ότι η **καλύτερη θεραπεία είναι η πρόληψη.**

Νίκος Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος
oralcare@cytanet.com.cy

